

1 a)

Finn tiden t_m når ballen faller ned på bakken ($y = 0$) og posisjonen $x(t_m) = x_m$ hvor dette skjer.

Vi får oppgitt at:

$$\begin{aligned}x(t) &= v_0 t \cos \theta \\y(t) &= v_0 t \sin \theta - \frac{1}{2} g t^2\end{aligned}$$

Vi vet at t_m er når ballen treffer bakken. Det er når $y(t) = 0$. Vi løser ligningen over for dette tilfellet:

$$\begin{aligned}y(t) &= v_0 t \sin \theta - \frac{1}{2} g t^2 \\0 &= v_0 t_m \sin \theta - \frac{1}{2} g t_m^2 \\v_0 t_m \sin \theta &= \frac{1}{2} g t_m^2 \\t_m &= 2 \frac{v_0}{g} \sin \theta\end{aligned}$$

For å finne x_m bruker vi t_m i formelen for $x(t)$:

$$\begin{aligned}x(t) &= v_0 t \cos \theta \\x_m &= v_0 t_m \cos \theta \\x_m &= 2 \frac{v_0^2}{g} \sin \theta \cos \theta\end{aligned}$$

1 b)

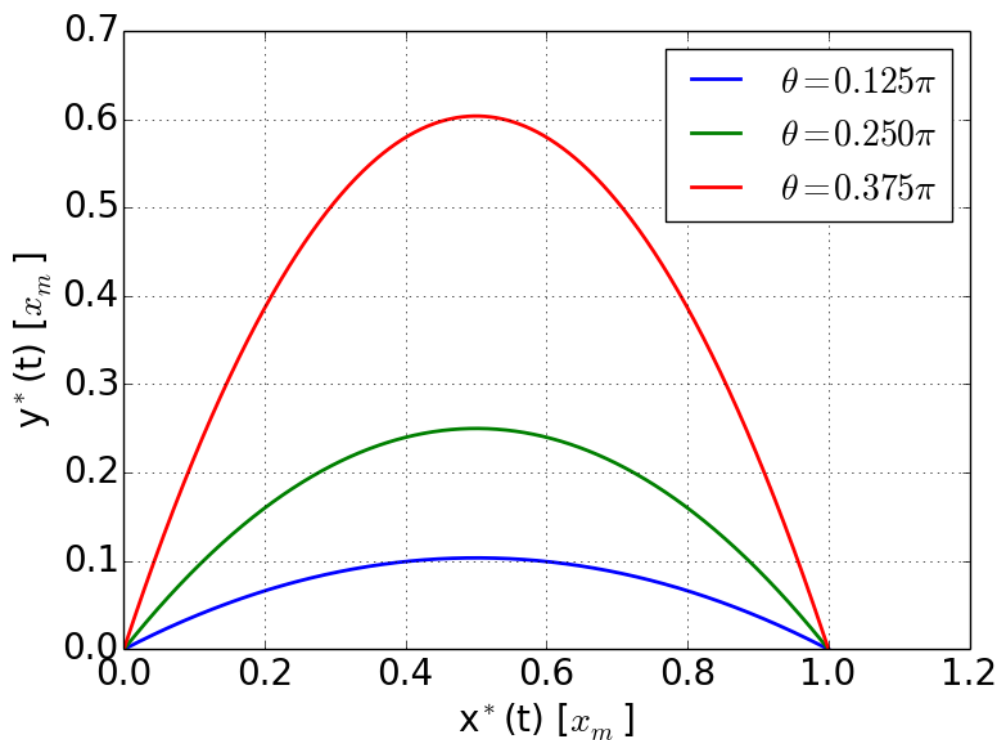
Innfør dimensjonsløse variable (x^*, y^*, t^*) for x, y, t når du skalerer med x_m for lengde og t_m for tid. Forklar hvorfor det ikke er behov for å skalere vinkelen θ .

Vi skalerer x og y med x_m og t med t_m . Det gir:

$$t^* = \frac{t}{t_m} \quad x^* = \frac{x}{x_m} \quad y^* = \frac{y}{x_m}$$

1 c)

Bruk Matlab eller Python for å tegne abner (x^*, y^*) for tre utkastvinkler θ_n for $n = 1, 2, 3$. Velg $0 < \theta_1 < \frac{\pi}{4}$, $\theta_2 = \frac{\pi}{4}$ og $\frac{\pi}{4} < \theta_3 < \frac{\pi}{2}$. Tegn de tre banene i samme koordinatsystem, og angi hvilken bane som svarer til hvilken utkastvinkel. Forklar hvorfor disse diagrammene kan brukes til å finne ballens baner for forskjellige verdier av utgangsfart v_0 og forskjellige verdier av g .

Figur 1: Grafen viser hvordan banene til ballene med forskjellige utkastvinkel vil være i xy-planet. Programmet som ble brukt for å lage denne figuren finner du bakerst i innleveringen.

Disse diagrammene kan brukes til å finne ballens baner for forskjellige verdier av utgangsfart v_0 og forskjellige verdier av g . Trikset er at informasjonen er lagret i aksene. Altså for at en skal kunne se på effekten av g og v_0 , må en pakke ut informasjonen fra aksene. De dimensjonsløse variablene gjør at alle verdier for g og v_0 med samme utkastvinkel gir samme kurve.

2 a)**Finn strømlinjene.**

Vi har fått oppgitt hastighetsfeltet:

$$\mathbf{v} = v_x \mathbf{i} + v_y \mathbf{j} = xy \mathbf{i} + y \mathbf{j}$$

Det er også gitt hint om at denne kan være separabel og vi vet fra GF at $v_x dx = v_y dy$ er en nyttig relasjon for å finne strømlinjene:

$$v_x dy = v_y dx$$

$$xy dy = y dx$$

$$x dy = 1 dx$$

$$\int 1 dy = \int \frac{1}{x} dx$$

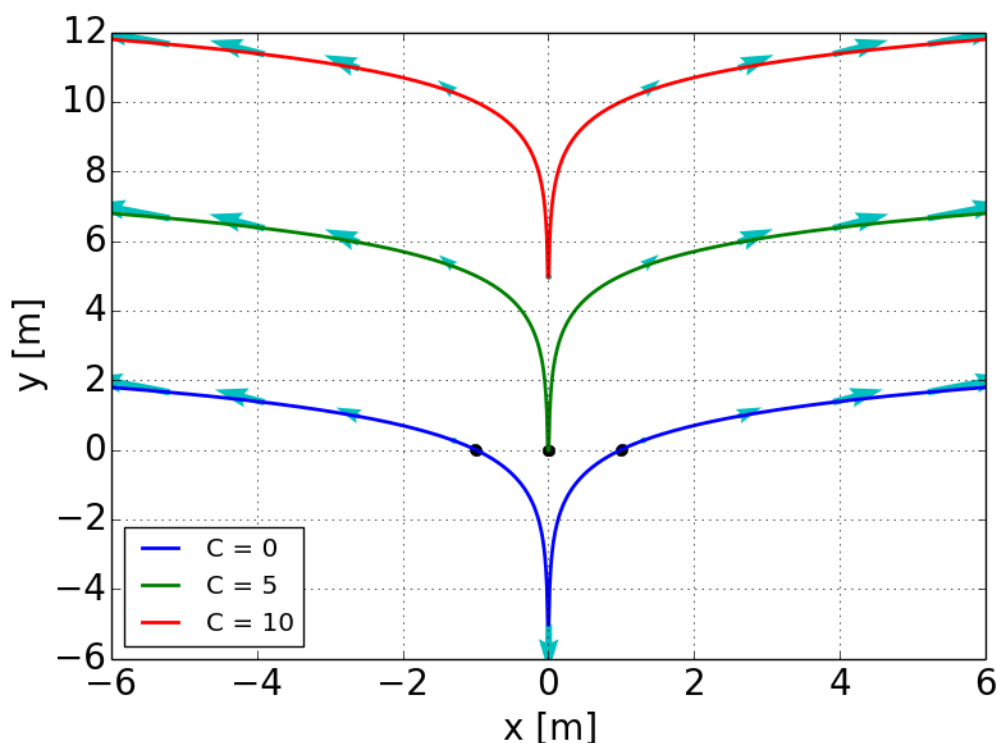
$$y = \log(x) + C_0$$

$$y - \log(x) = C$$

2 b)

Tegn strømlinjene for hånd og sett på piler for å indikere retningen på strømmen. Et stagnasjonspunkt er et punkt hvor hastighetsfeltet er lik null. Finn alle stagnasjonspunktene og identifiser hvor i plottet disse ligger. Det er vanlig å tegne individuelle stagnasjonspunkter som tjukke kulepunkter.

Vis også at du får til å tegne strømlinjene ved hjelp av Matlab eller Python. Dette kan kanskje vise seg å være en utfordring nær $x = 0$.

Figur 2: Figuren viser tre kurver med forskjellige C . På kurvene er strømvektorene vist som lyseblå vektorer og stagnasjonspunkter er vist som svarte prikker.

Figur 9 viser strømlinjene til hastighetsfeltet som ble oppgitt i oppgave 2. Langs strømlinjene er strømvektorene også tegnet. Retningen til strømvektorene er tangentiell til strømlinjene. Det er uendelig mange stagnasjonspunkter langs x -aksen, hvor to og to hører til en C -verdi.

Jeg glemte å tegne for hånd.

2 c)

Vis at det ikke finnes en strømfunksjon ψ .

Det blir gitt hint om at det er to måter å vise at feltet ikke har en strøm funksjon. Regn ut strømfunksjonen og vis at det er en selvmotsigelse eller hvis at divergensen er ulik null.

Vi skal selvfølgelig gjøre begge:

$$\begin{array}{ll}
 v_x = -\partial\psi/\partial y & v_y = \partial\psi/\partial x \\
 \psi = -\int v_x dy & \psi = \int v_y dx \\
 \psi = -\int xy dy & \psi = \int y dx \\
 \psi = -\frac{1}{2}xy^2 & \psi = xy
 \end{array}$$

Dette er en åpenbar selvmotsigelse. ψ kan ikke være så bipolar at den er xy og $-\frac{1}{2}xy^2$ samtidig.

Divergensen er lik $\nabla \cdot \mathbf{v} = \partial v_x / \partial x + \partial v_y / \partial y$. Med hastighetsfeltet vårt gir det:

$$\begin{aligned}
 \frac{\partial v_x}{\partial x} + \frac{\partial v_y}{\partial y} &= \frac{\partial xy}{\partial x} + \frac{\partial y}{\partial y} \\
 \frac{\partial xy}{\partial x} &= y & \frac{\partial y}{\partial y} &= 1 \\
 \nabla \cdot \mathbf{v} &= \underline{\underline{y + 1 \neq 0}}
 \end{aligned}$$

3 a)

Finn divergensen $\nabla \cdot \mathbf{v} = \partial v_x / \partial x + \partial v_y / \partial y$ og virvlingen $\nabla \times \mathbf{v} = (\partial v_y / \partial x - \partial v_x / \partial y) \mathbf{k}$ av hastighetsfeltet.

Vi får oppgitt:

$$v_x = \cos(x) \sin(y), \quad v_y = -\sin(x) \cos(y)$$

Det gir at divergensen, $\nabla \cdot \mathbf{v} = \partial v_x / \partial x + \partial v_y / \partial y$, er lik:

$$\frac{\partial v_x}{\partial x} + \frac{\partial v_y}{\partial y} = \frac{\partial \cos(x) \sin(y)}{\partial x} + \frac{\partial -\sin(x) \cos(y)}{\partial y}$$

$$\frac{\partial \cos(x) \sin(y)}{\partial x} = -\sin(x) \sin(y) \quad \frac{\partial -\sin(x) \cos(y)}{\partial y} = \sin(x) \sin(y)$$

$$\nabla \cdot \mathbf{v} = \sin(x) \sin(y) - \sin(x) \sin(y) = \underline{\underline{0}}$$

Videre kan vi finne virvlingen, $\nabla \times \mathbf{v} = (\partial v_y / \partial x - \partial v_x / \partial y) \mathbf{k}$:

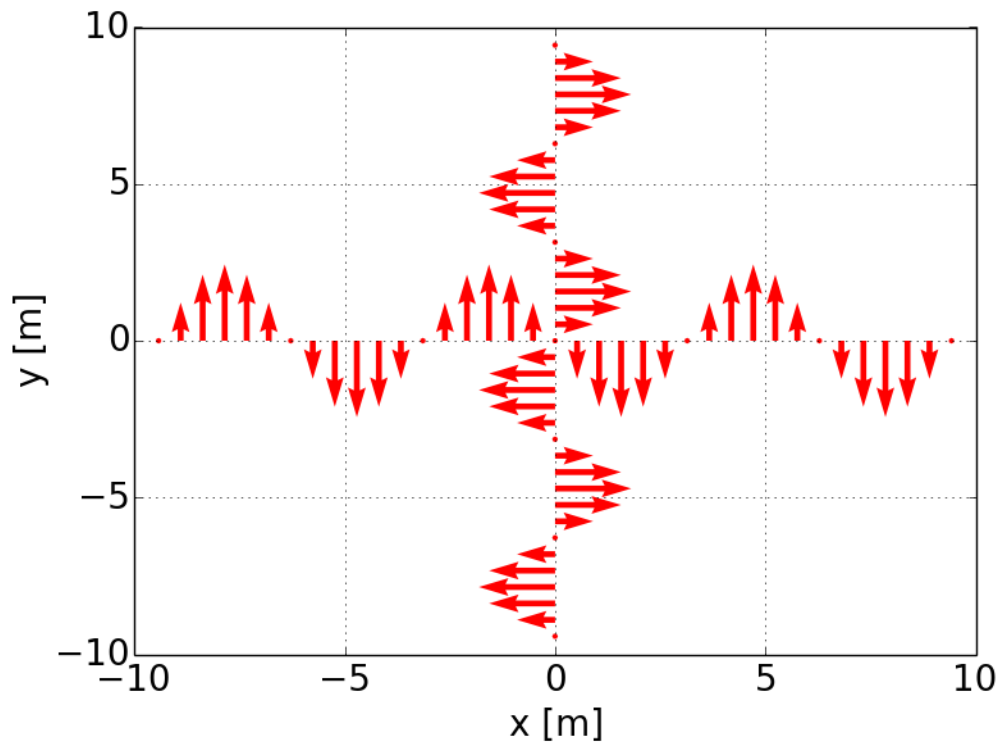
$$\left(\frac{\partial v_y}{\partial x} - \frac{\partial v_x}{\partial y} \right) \mathbf{k} = \left(\frac{\partial -\sin(x) \cos(y)}{\partial x} - \frac{\partial \cos(x) \sin(y)}{\partial y} \right) \mathbf{k}$$

$$\frac{\partial -\sin(x) \cos(y)}{\partial x} = -\cos(x) \cos(y) \quad \frac{\partial \cos(x) \sin(y)}{\partial y} = \cos(x) \cos(y)$$

$$\nabla \times \mathbf{v} = -\cos(x) \cos(y) - \cos(x) \cos(y) \mathbf{k} = \underline{\underline{-2 \cos(x) \cos(y) \mathbf{k}}}$$

3 b)

Tegn opp strømvektorer langs x- og y-aksen.

Figur 3: Vektorene viser hvordan strømvektorene er langs x- og y-aksen. Dette er en sin-funksjon langs aksene.

For å sjekke om figur 3 er korrekt kan en se generelt på hastighetsfeltet langs x-aksen og y-aksen:

Langs x-aksen er $y = 0$

$$v_x = \cos(x) \sin(y) = 0$$

$$v_y = -\sin(x) \cos(y) = -\sin(x)$$

Langs y-aksen er $x = 0$

$$v_x = \cos(x) \sin(y) = \sin(y)$$

$$v_y = -\sin(x) \cos(y) = 0$$

Dermed vet vi at vi burde få piler langs aksene som varierer som en sin-kurve i størrelse.

3 c)

Finn sirkulasjonen om randa til kvadratet definert ved $-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ og $-\frac{\pi}{2} \leq y \leq \frac{\pi}{2}$.

Vi vet fra GF at sirkulasjonen er definert som linjeintegralet over hastighetsfeltet. Vi deler opp integralet i 4 deler. En del for hver sideflate (starter ved nedre sideflate og beveger oss mot klokken):

$$C = \oint \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} = \int_a^b \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} + \int_b^c \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} + \int_c^d \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} + \int_d^a \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r}$$

For a til b er $d\mathbf{r} = dx\mathbf{i}$. For b til c er $d\mathbf{r} = dy\mathbf{j}$. For c til d er $d\mathbf{r} = dx-\mathbf{i}$. For d til a er $d\mathbf{r} = dy-\mathbf{j}$. Dette gir oss følgende integraler og resultater:

$$\begin{aligned} \int_a^b \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} &= \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v} \cdot dx\mathbf{i} = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \cos(x) \sin(y) dx = 2\sin(y) \\ \int_b^c \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} &= \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v} \cdot dy\mathbf{j} = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} -\sin(x) \cos(y) dy = -2\sin(x) \\ \int_c^d \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} &= \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v} \cdot dx-\mathbf{i} = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} -\cos(x) \sin(y) dx = -2\sin(y) \\ \int_d^a \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} &= \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \mathbf{v} \cdot dy-\mathbf{j} = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \sin(x) \cos(y) dy = 2\sin(x) \\ \oint \mathbf{v} \cdot d\mathbf{r} &= 2\sin\left(\frac{\pi}{2}\right) + 2\sin\left(\frac{-\pi}{2}\right) - 2\sin\left(\frac{\pi}{2}\right) - 2\sin\left(\frac{-\pi}{2}\right) = -8 \end{aligned}$$

3 d)

Forklar hvorfor det eksisterer en strømfunksjon for feltet gitt i likning (1), se hintet i forrige oppgave. Vis at strømfunksjonen kan skrives

$$\psi = \cos(x)\cos(y) \quad (1)$$

I hintene fra forrige oppgave står det at dersom et vektorfelt er todimensjonalt i xy-planet, $\mathbf{v} = v_x\mathbf{i} + v_y\mathbf{j}$ og divergensfritt, $\partial v_x/\partial x + \partial v_y/\partial y = 0$, så eksisterer det en strømfunksjon som angitt ovenfor.

Ovenfor får vi definisjonen $v_x = \partial\psi/\partial y$ og $v_y = \partial\psi/\partial x$. Dermed er det bare å integre v_x med hensyn på y og v_y med hensyn på x.

$$\begin{aligned} \int v_y dx &= \int -\sin(x) \cos(y) dx = \underline{\underline{\cos(x) \cos(y)}} \\ - \int v_x dy &= - \int \cos(x) \sin(y) dy = \underline{\underline{\cos(x) \cos(y)}} \end{aligned}$$

3 e)

Bruk Taylorutvikling av andre orden til å finne tilnærmede strømlinjer nær origo.

$$\psi(x, y) = T_2(\psi) + \mathcal{O}(x^3, y^3)$$

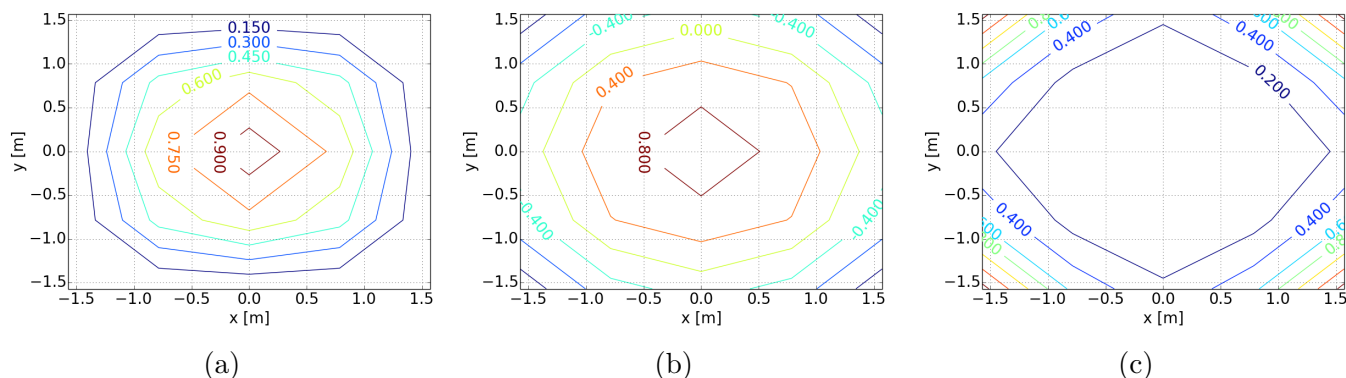
Vi er kun interessert i $T_2(\psi)$ rundt origo:

$$\begin{aligned} T_2(\psi)_{0,0} &= \psi(0, 0) + \left(\frac{\partial \psi}{\partial x} \right)_{0,0} (x - 0) + \left(\frac{\partial \psi}{\partial y} \right)_{0,0} (y - 0) + \\ &\quad \frac{1}{2} \left(\frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} \right)_{0,0} (x - 0)^2 + \frac{1}{2} \left(\frac{\partial^2 \psi}{\partial y^2} \right)_{0,0} (y - 0)^2 + \left(\frac{\partial^2 \psi}{\partial x \partial y} \right)_{0,0} (x - 0)(y - 0) \\ T_2(\psi)_{0,0} &= \cos(0) \cos(0) - \sin(0) \cos(0)x - \cos(0) \sin(0)y \\ &\quad - \frac{1}{2} \cos(0) \cos(0)x^2 - \frac{1}{2} \cos(0) \cos(0)y^2 + \sin(0) \sin(0)x^2 \end{aligned}$$

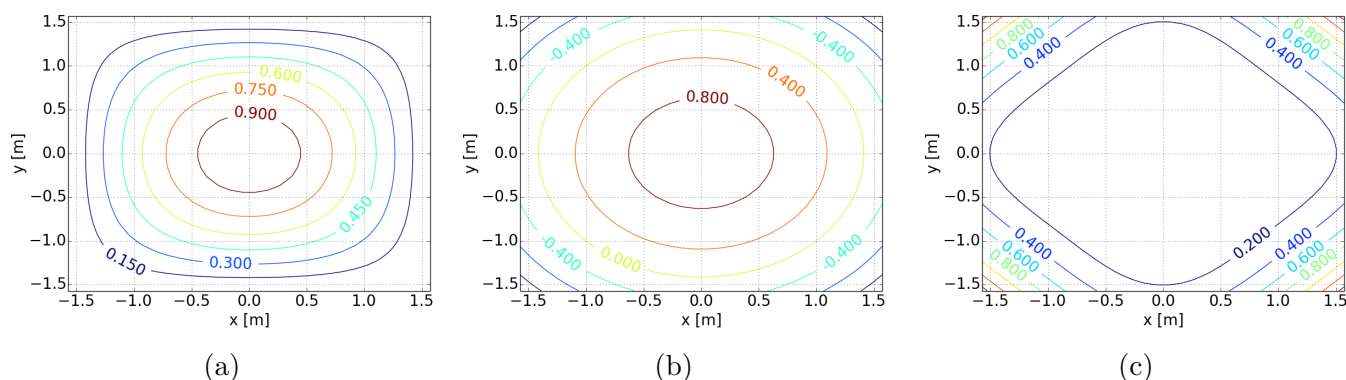
$$\underline{\underline{T_2(\psi)_{0,0} = 1 - \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}y^2}}$$

4 a)

Bruk funksjonen `streamfun` i et skript, `strlin.m` eller `strlin.py`, som plotter konturlinjer for ψ når $n = 5 \wedge n = 30$.¹

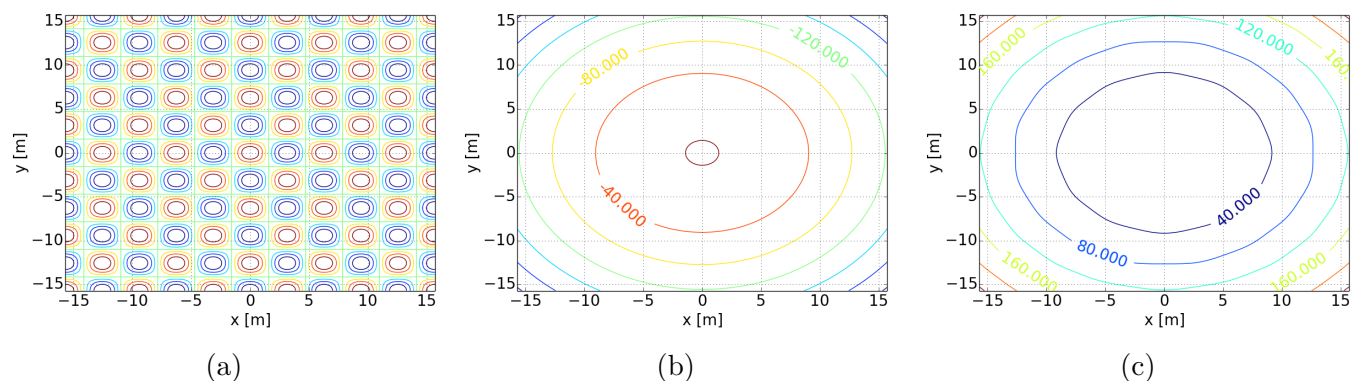

Figur 4: Figurene viser $|x| < \frac{\pi}{2}$ og $|y| < \frac{\pi}{2}$ med $n = 5$. **a)** viser konturlinjene til ψ . **b)** viser konturlinjene til Taylor approksimasjon fra 3 e). **c)** viser konturlinjene til forskjellen mellom a) og b).

Figur 5: Figurene viser $|x| < \frac{\pi}{2}$ og $|y| < \frac{\pi}{2}$ med $n = 30$. **a)** viser konturlinjene til ψ . **b)** viser konturlinjene til Taylor approksimasjon fra 3 e). **c)** viser konturlinjene til forskjellen mellom a) og b).

¹ \wedge er kul, men feil å bruke i denne sammenhengen.

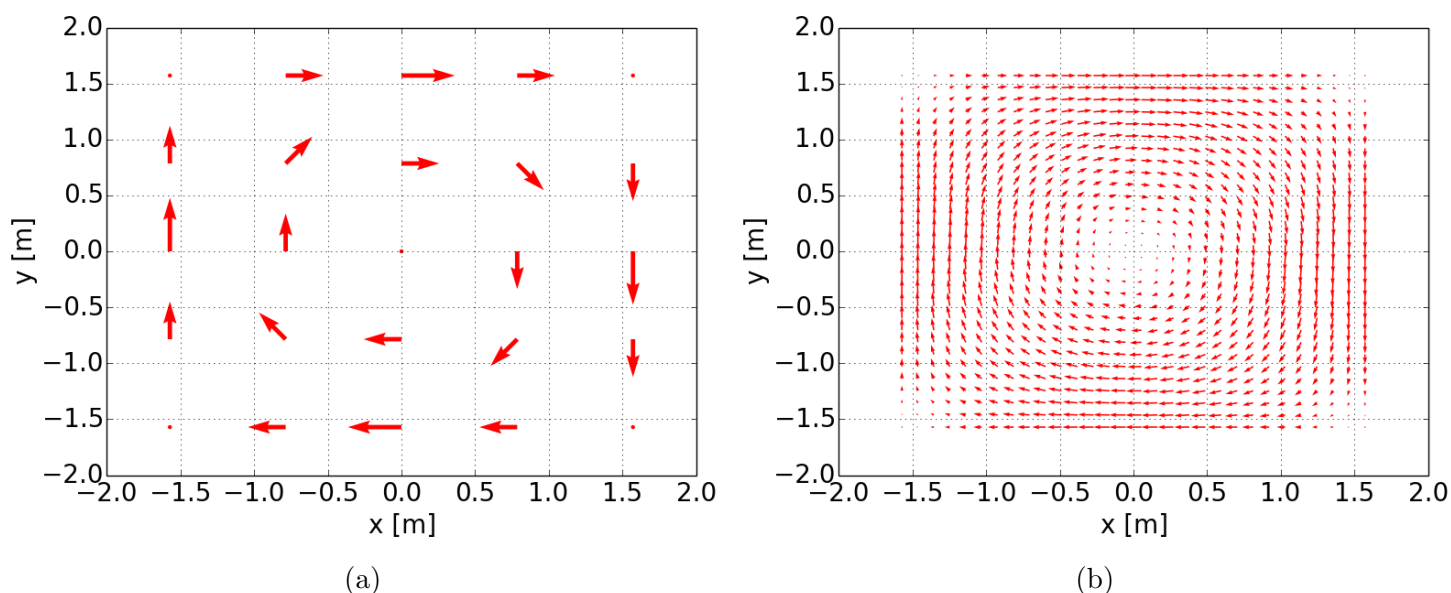
Figur 6: Figurene viser $|x| < \frac{\pi}{2}$ og $|y| < \frac{\pi}{2}$ med $n = 30$. **a)** viser konturlinjene til ψ . **b)** viser konturlinjene til Taylor approksimasjon fra 3 e). **c)** viser konturlinjene til forskjellen mellom a) og b).

Vi ser at for den første svigningen i ψ approksimasjonen fra 3 e) er ganske god. I figur 4 og figur 5 vi kan se at det er kun en feil på sirka 0.2 når vi har kommet til $\frac{\pi}{2}$ på aksene. Dette er å forvente Taylor approksimasjonen skal være best nærmt punktet tilnærmingen er laget. Selv om det ikke er blitt spurt om tar jeg med et plott som viser verdiene til ψ opp til 5π på aksene med n satt til 300. I figur 6 kan vi se resultatet. Jeg tar med dette, fordi det viser hvordan approksimasjonen kun er god rundt toppen i origo, mens den er helt forferdelig på å tilnærme de andre toppene/bunnene.

4 b)

Skriv en funksjon (~~velfield.m~~ eller `velfield.py`) som beregner hastigheter utfra likning (1) ved kallet $x, y, u, v = \text{velfield}(n)$.

Bruk denne i et skript, ~~vec.m~~ eller `vec.py`, som tegner et vektorplott av hastighetsfeltet. Legg vekt på å vlegge et passende antall punkter for lesbarheten av plottet.

Figur 7: Figurene viser vektorplott av hastighetsfeltet ved hjelp av funksjonen definert i `velfield.py`. **a)** er vektorplottet med $n = 5$. **b)** er vektorplottet $n = 30$.

Figur 7 er laget ved scriptene beskrevet i oppgaveteksten. Personlig liker jeg bedre figurer med mange piler (ser mer avansert ut), men jeg legger ved to varianter slik at det er mer lesbart.

```
# filename: assignment_c1.py
from matplotlib.pyplot import *
from numpy import *

def a1(t, theta = 0.2*pi, v0 = 1):
    x = v0*t*cos(theta)
    y = v0*t*sin(theta) - 0.5 * g*t**2

    #dimensjonslost
    x = x/(2*v0*v0*sin(theta)*cos(theta)/g)
    y = y/(2*v0*v0*sin(theta)*cos(theta)/g) # (0.5*(v0**2)*(sin(theta)**2)/g)
    return x,y

def lag_plot(x,y,label_text,xlabel_text="x$^{t}$ [$x_m$]",\
            ylabel_text="y$^{t}$ [$x_m$]",figfile="test.png"):
    plot(x,y,linewidth=2,label=label_text)
    xlabel(xlabel_text,fontsize=20)
    ylabel(ylabel_text,fontsize=20)
    xticks(fontsize=20)
    yticks(fontsize=20)
    xlim(min(x),max(x)+0.2)
    grid("on")

v0 = 1;      g = 1;      i = 1
for theta in [0.125*pi,0.25*pi,0.375*pi]:
    time = linspace(0,2*v0/g*sin(theta),1000)
    x,y = a1(time,theta,v0)
    lag_plot(x,y,"$\\theta = %.3f\\pi$" % (0.125*i),figfile="1a.png")
    i += 1
tight_layout()
legend(loc="best",fontsize=20)
savefig("1a.png",bbox_inches="tight")
clf()
```

BONUS til oppgave 1b & c:

For y^* kan jeg velge å skalere med toppunktet til $y(t)$. Det finner vi ved å sette inn en halv t_m (fordi dette er en parabel og toppunktet halvveis mellom to ekvivalente verdier, altså $t = 0$ og t_m):

$$y(t) = v_0 t \sin \theta - \frac{1}{2} g t^2$$

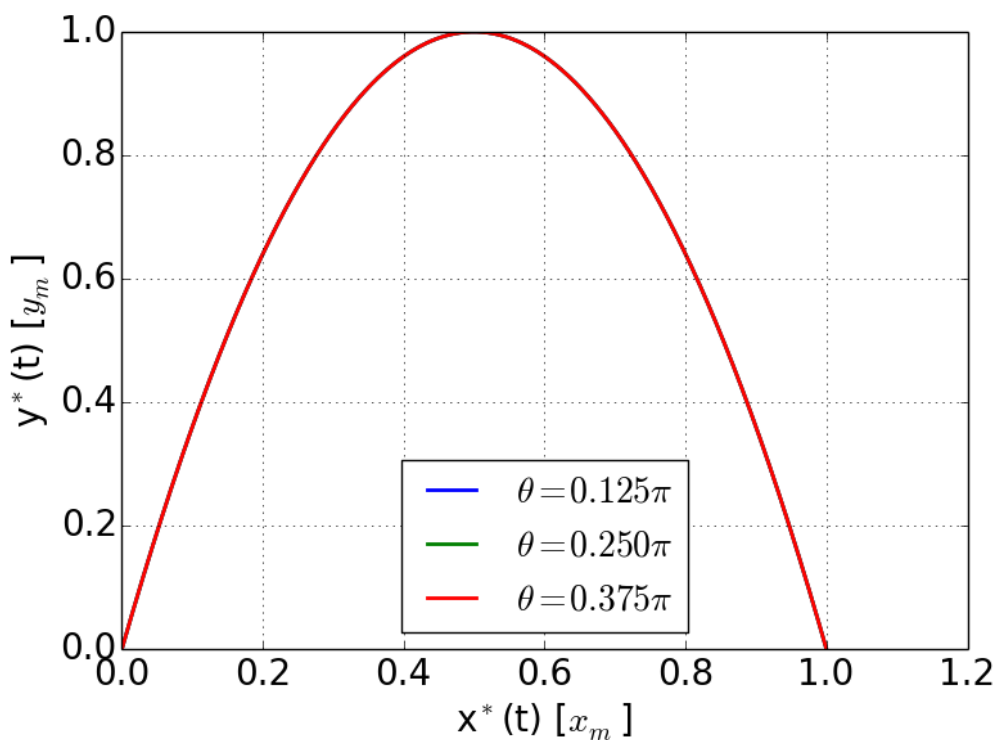
$$y(0.5t_m) = v_0 \frac{v_0}{g} \sin \theta \sin \theta - \frac{1}{2} g \frac{v_0^2}{g^2} \sin^2 \theta$$

$$y(0.5t_m) = \frac{v_0^2}{g} \sin^2 \theta - \frac{1}{2} \frac{v_0^2}{g} \sin^2 \theta$$

$$y(0.5t_m) = \frac{1}{2} \frac{v_0^2}{g} \sin^2 \theta$$

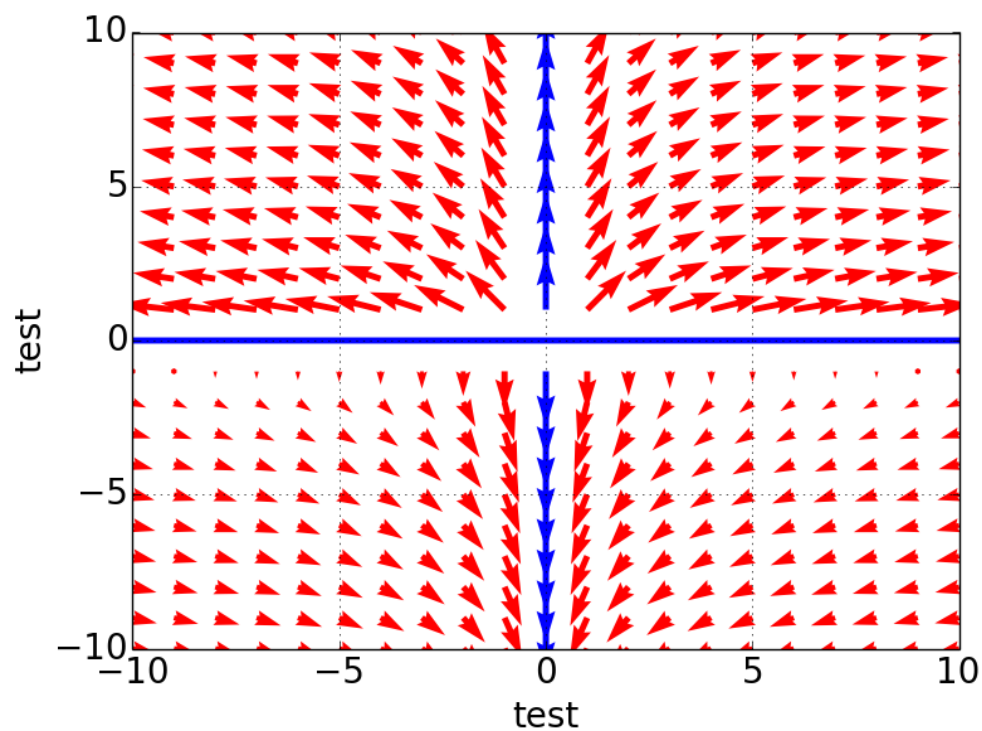
Dermed blir den dimensjonsløse variabelen for y :

$$y^* = y/y(0.5t_m)$$

Figur 8: Grafen viser hvordan banene til ballene med forskjellige utkastvinkel vil være i xy -planet. Programmet som ble brukt for å lage denne figuren finner du bakerst i innleveringen.

Denne innføringen av dimensjonsløse variabler, gjør at alle kast ser like ut. Det er en vis sannhet i det (de uttrykkes ved samme formel). Skaleringen gjør at informasjonen om vinkelen også er pakket inn i aksene, som beskrevet i 1 c).

Figur 9: Dette er et tidligere forsøk på å vise strømvektorene til 2 b). Fargene er for å gjenskape vårt fantastiske flag :).

```
#filename: assignment_b2.py
from matplotlib import pyplot as plt
from numpy import *

def retning(x,y):
    return x*y,y

def y_er_lik(x_verdi,C_verdi):
    return log(abs(x_verdi)) + C_verdi

x = linspace(-6.5,6.5,1000)

ax = plt.subplot(111)
for C in [0,5,10]:
    y_list = []
    vx_list = []
    vy_list = []
    for x_i in x:
        y_i = y_er_lik(x_i,C)
        y_list.append(y_i)
        vx_retning,vy_retning = retning(x_i,y_i)
        vx_list.append(vx_retning)
        vy_list.append(vy_retning)
        if abs(vx_retning) < 0.01+0.02*C and abs(vy_retning) < 0.01+0.02*C:
            ax.plot(x_i,y_i,"ko")
    ax.quiver(x[::100],y_list[::100],vx_list[::100],vy_list[::100],color="k")
    ax.plot(x,y_list,label="C = "+str(C),linewidth=2)
plt.xlim(-6,6)
plt.xlabel("x [m]",fontsize=20)
plt.ylabel("y [m]",fontsize=20)
plt.xticks(fontsize=20)
plt.yticks(fontsize=20)
plt.grid("on")
plt.tight_layout()
plt.legend(loc="best")
plt.savefig("2b.png",bbox_inches="tight")
plt.show()
```

```
#filename: assignment_b3.py
from matplotlib import pyplot as plt
from numpy import *

def retning(x,y):
    return cos(x)*sin(y),-sin(x)*cos(y)

x_list = []
y_list = []
vx_list = []
vy_list = []
ax = plt.subplot(111)
for x_i in linspace(-3*pi,3*pi,37):
    for y_i in linspace(-3*pi,3*pi,37):
        if x_i == 0 or y_i == 0:
            vx_retning,vy_retning = retning(x_i,y_i)
            x_list.append(x_i)
            y_list.append(y_i)
            vx_list.append(vx_retning)
            vy_list.append(vy_retning)
ax.quiver(x_list,y_list,vx_list,vy_list,color="r")
plt.xlabel("x [m]",fontsize=20)
plt.ylabel("y [m]",fontsize=20)
plt.xticks(fontsize=20)
plt.yticks(fontsize=20)
plt.grid("on")
plt.tight_layout()
plt.savefig("3b.png" ,bbox_inches="tight")
plt.show()
```



```
#filename: streamfun.py
from numpy import linspace, meshgrid, cos, pi

def streamfun(n=20,func=0,pi_factor=0.5):
    x=linspace(-pi_factor*pi,pi_factor*pi,n)
    [X,Y] = meshgrid(x,x)
    func_list = [cos(X)*cos(Y),(1-((1/2.)*X**2)-((1/2.)*Y**2)),\
                 cos(X)*cos(Y)-(1-((1/2.)*X**2)-((1/2.)*Y**2))]
    psi=func_list[func]
    return X, Y, psi

#filename: strlin.py
import matplotlib
import numpy as np
import matplotlib.cm as cm
import matplotlib.mlab as mlab
import matplotlib.pyplot as plt
from streamfun import *

for func in [0,1,2]:
    for pi_factor in [0.5,5]:
        for n in [5,30,300]:
            plt.figure()
            X,Y,Z = streamfun(n,func,pi_factor)
            CS = plt.contour(X, Y, Z)
            plt.clabel(CS, inline=1, fontsize=20)
            plt.xlabel("x [m]",fontsize=20)
            plt.ylabel("y [m]",fontsize=20)
            plt.xticks(fontsize=20)
            plt.yticks(fontsize=20)
            plt.grid("on")
            plt.tight_layout()
            plt.savefig("4a_"+str(func)+"_"+str(pi_factor).replace(
                ".", "e")+"_"+str(n)+".png" ,bbox_inches=
            plt.clf()
```

```
#filename: velfield.py
from numpy import *

def velfield(n=20):
    x=linspace(-0.5*pi,0.5*pi,n)
    [X,Y] = meshgrid(x,x)
    Vx,Vy = cos(X)*sin(Y),-sin(X)*cos(Y)
    return X, Y, Vx, Vy

#filename: vec.py
from matplotlib import pyplot as plt
from numpy import *
from velfield import *

for i in [5,30]:
    x,y,u,v = velfield(i)
    ax = plt.subplot(111)
    ax.quiver(x,y,u,v,color="r")
    plt.xlabel("x [m]",fontsize=20)
    plt.ylabel("y [m]",fontsize=20)
    plt.xticks(fontsize=20)
    plt.yticks(fontsize=20)
    plt.grid("on")
    plt.tight_layout()
    plt.savefig("4b"+str(i)+".png" ,bbox_inches="tight")
    plt.show()
```